

Huvudman

Hofors kommun
hofors.kommun@hofors.se

Beslut

Datum 2025-03-11

Dnr SI 2024:4782

Sida 1 (4)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Värnaskolan i Hofors kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 22 oktober 2024

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Värnaskolan i Hofors kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning i svenska som andraspråk samt extra anpassningar och särskilt stöd.

Skolinspektionen har den 22 oktober 2024 beslutat att förelägga Hofors kommun att senast den 31 januari 2025 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning i svenska som andraspråk. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Hofors kommun en anmärkning rörande att rektorn ska fatta beslut om att avsluta åtgärdsprogram när förutsättningarna för det är uppfyllda.

Hofors kommun har den 20 december 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen. Skolinspektionen har den 18 februari 2025 även tagit del av en skriftlig komplettering till redovisningen samt aktuella scheman för årskurs 1–3.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Hofors kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Undervisning i svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att det genomförts olika åtgärder avseende undervisningen i svenska som andraspråk. Från och med vårterminen 2025 undervisar två lärare i svenska som andraspråk till skillnad från tidigare då en lärare undervisade samtliga elever i ämnet. Det

har gjorts schemaändringar och en fördelning av eleverna till olika undervisningsgrupper. En av lärarna undervisar elever i årskurs 1 och den andra läraren undervisar elever i årskurs 2 och 3. I årskurs 1 är det 15 elever som ges undervisning i svenska som andraspråk. I årskurs 2 är det tio elever och i årskurs 3 är det elva elever som ges undervisning i ämnet.

Av inkommen komplettering framgår bland annat följande. Undervisningen i svenska respektive svenska som andraspråk sker parallellt på två olika lektioner i olika klassrum. Detta framgår även av inkomna scheman som Skolinspektionen tagit del av. Rektorn säkerställer att elever ges undervisning i svenska som andraspråk enligt kursplanen i ämnet genom bland annat följande. Rektorn tar del av olika bedömningsunderlag inför att beslut ska fattas om vilka elever som ska ges undervisning i ämnet. Rektorn följer upp hur undervisningen genomförs utifrån bland annat samtal med aktuella lärare samt genom att ta del av underlag kring hur undervisningen genomförs samt elevernas resultat och behov av undervisning i ämnet.

Vidare framgår av kompletteringen att åtgärderna som vidtagits avseende undervisningen i svenska som andraspråk gett positiva effekter, bland annat utifrån att elevgrupperna är mindre. Elever har bland annat bättre möjlighet till språkutveckling, att komma till tals och mer tid till att arbeta med ord och begrepp. Lärare ges mer tid per elev och bättre förutsättningar att möta elevernas behov sedan undervisningen separerats från undervisningen i svenska.

Skolinspektionen har även tagit del av aktuella lärares planeringar av undervisningen av vilka det framgår beskrivningar av hur undervisningen bedrivs.

Rättslig reglering

Undervisning i grundskolan ska omfatta svenska eller svenska som andraspråk (10 kap. 4 § skollagen).

För varje ämne ska en kursplan gälla (10 kap. 8 § skollagen).

Ämnena svenska och svenska som andraspråk har olika kursplaner (jfr Lgr 22, 5 Kursplaner).

Undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet samt invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev (5 kap. 14 § skolförordningen).

Undervisning i svenska som andraspråk ersätter undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas som språkval i

grundskolan och specialskolan, eller inom ramen för skolans val (5 kap. 15 § skolförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande undervisning i svenska som andraspråk. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslut om att avsluta åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av inkommen redovisning framgår att rektorns beslutsfattande om åtgärdsprogram, såväl beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram som beslut om att avsluta åtgärdsprogram, tydliggjorts i skolans digitala system. Utifrån en tydlig rutin om att rektorn ska fatta formella beslut om att avsluta åtgärdsprogram i det digitala systemet säkerställs att sådana beslut fattas. Av inkommen komplettering till redovisningen framgår att inga åtgärdsprogram avslutats hittills under aktuellt läsår.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärder ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

Beslut av en rektor i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd (28 kap. 16 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav gällande att rektorn ska fatta beslut om att avsluta åtgärdsprogram när förutsättningarna för det är uppfyllda. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Caroline Rönnegard.

Utredare Julia Wuotila har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Jessika Andersson medverkat.